

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE
Republika Hrvatska

STRATEŠKI PLAN
POVJERENIKA ZA INFORMIRANJE
za razdoblje 2019-2021.

Zagreb, ožujak 2018.

Uvod

Povjerenik za informiranje neovisno je tijelo osnovano Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, dalje u tekstu ZPPI) s ciljem zaštite, praćenja i promicanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija. Prava građana na pristup informacijama u posjedu tijela javne vlasti štite se Zakonom o pravu na pristup informacijama, koji pruža zakonodavni okvir za ovo Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo (čl. 38., st. 4.). Povjerenik za informiranje djeluje kao žalbeno (drugostupanjsko) tijelo u postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, prati provedbu ZPPI, postupa po predstavkama i provodi inspekcijski nadzor, promiče pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija. Dodatno, nadležnost Povjerenika propisana je i Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18), u pogledu rješavanja o žalbama po zahtjevima za informacije o okolišu. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/97, 64/00, 65/09, 125/11, 46/17) u svibnju 2017. nadležnost Povjerenika proširena je i na rješavanje žalbi povodom zahtjeva za dostupnost arhivskog gradiva.

Povjerenik osigurava i primjenu međunarodnog i europskog regulatornog okvira, odnosno konvencija i europskih direktiva – Direktive EU o ponovnoj uporabi informacija (2003/98/EZ, 2013/37/EU) koja je preuzeta Zakonom o pravu na pristup informacijama, Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija), te Direktive o javnom pristupu informacijama o okolišu 2003/4/EZ.

Kao preduvjet transparentnoj i odgovornoj javnoj vlasti, pravo na pristup informacijama omogućuje građanima i pravnim osobama, domaćim i stranim, pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija tijela javne vlasti, uz iznimku onih informacija za koja postoje zakonska ograničenja radi zaštite drugih Ustavom priznatih interesa. Pravo na pristup informacijama ostvaruje se dvojako - putem podnošenja zahtjeva za pristup informacijama te redovnim obavještanjem javnost o svom radu, potrošnji javnih sredstava te donošenju odluka kao pitanjima od javnog interesa. ZPPI je u tom smislu preventivni alat za borbu protiv korupcije, koji s jedne strane jača otvorenost rada, a s druge strane sužava prostor zlorporabe tijela javne vlasti, poticajno djelujući na zakonitost i pravilnost u postupanju. Uz to, noviji razvoj regulative na europskoj razini i informacijska tehnologija omogućavaju otvaranje podataka javnog sektora za korištenje i ponovnu uporabu privatnom i civilnom sektoru stvaranjem dodane vrijednosti za društvo i gospodarstvo.

Kako bi se Zakon o pravu na pristup informacijama učinkovito i dosljedno provodio te tako ostvarivao svoj cilj i realizaciju Ustavnog jamstva, potrebno je osigurati kapacitet tijela javne vlasti da pravodobno pružaju potpune i točne informacije, institucionalni kapacitet nadzornog tijela, kao i funkcionalne pretpostavke uređenog pravnog sustava u kojem svi njegovi segmenti djeluju usklađeno i efikasno.

Osnovni zadaci Povjerenika za informiranje kao neovisne institucije su:

(a) *zaštita* prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, koju obavlja provedbom žalbenog postupka i inspekcijskog nadzora, postupanjem po predstavkama te pružanjem pomoći tijelima javne vlasti i građanima;